

SZARVAS ÉS VIDEKE

TARSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL:

Városház és nagytemplom utca sarkán hova a lap szellemi részét illető közlemények és előfizetési pénzek küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza,

Előfizetéseket és hirdetéseket előfizető helyben SÁMUEL A. LAPTULAJDONOS.
Ugyanítt egyes számok is kaphatók.
Egyes szám ára 10 kr.
Hirdetések és nyilttéri közlemények jutányos áron vételnek fel.

Pro domo.

Lapunk múlt számának vezérezik-ke, mely a társulati polgári leányiskola nehéz anyagi helyzetét vázolván ez intézet segélyezésére hívta fel városunk képviselő testületét, sokaknál őszinte elismerést keltett, sokaknál s ezt fájdalommal constatáljuk, megbotránykozást ébresztett.

Rosszakaratot kerestek a czikk írójában s akadt vállalkozó, ki a czikk író személyét akarta pellengérré állítani s megtámadni azért, mert meggyőződése szerint tárgyilagos hangon kárhoztatta a nemes czélokért való lelkesültség hiányát a szarvasi városi képviselő testület egyes tagjaiban.

Azt mondták, hogy a czikk igazságtalan, indokolatlan, tapintatlan s főkép nem időszerű, mert Szarvas városa utóbbi időkben oly nagy mérvű áldozatokat hozott s lakosságát ennek

következtében községi pótdóval annyira megterhelte, hogy ma szó sem lehet arról, hogy ily czélra áldozathozatal által fokoztassék a kiadás s ennek következtében a pótdó mértéke.

Sőt tovább menve lapotársunk, a „Szarvasi Lapok“ reflektálva az említett vezérezikkekben foglaltakra, védelmébe veszi városi képviselőtestületünket s felsorolva újabb időben hozott áldozatait szintén igazságtalansággal vádol bennünket.

Nagyon természetesen fogja tehát mindenki találni, hogy annak a vezérezikkeknek írója, részben saját felfogásának igazolása, részben a hallomás után megtudottakra válaszolás czéljából már most kezébe vette a tollat, mielőtt még a rendszerbe foglalt vádpontokat, illetve védíratot olvasta volna.

Rosszakaratot kerestek bennünk. Itt kérdelem rosszakarat-e az, midőn,

valaki, minden egyes állítását adatokból vezetve le sajnálkozását fejezi ki oly törekvések s oly állapotok felett, melyek az anyaginak a szellemi feletti uralmát kivívni akarják s kivívják. Rosszakarat-e az, midőn valaki szégyen, letesnek tartja azt a tényt, hogy Szarvas városa 62,802 frt 40 krnyi költségvetésében más összegekkel szemben csak 5000—6000 frt szerepel közművelődési czélokra? Rosszakarat-e az, midőn valaki irigylve nézi más városoknak lelkes áldozatkészségét és sajnálkozik a felett, hogy nálunk hármily üdvös eszmét (itt van a IV-ik magyar iskola) csak úgy tudnak keresztül vinni, hogy az egyes embereket külön befolyásolják, szavazataikat négy szemközti beszélgetéssel biztosítják kiváló férfaink.

Bizony uraim tévednek. Ujjal tudnék rámutatni az emberekre, a kik magok sincsenek megelégedve a mi sajátságos viszonyainkkal, beszéd köz-

T Á R C Z A.

Ábránd és Való . . .

— írta P. —

. . . Szeretni valakit avval a tudattal, hogy érzelmiünket az sohasem fogja viszonozni, epedni annak esőjka után, ki csak fagyos mosolyt juttat számunkra; vágyódní bírásáért annak, ki szív helyét követ hord keblében s kinek érzéketlenségénél csak büszkesége nagyobb . . . nem kínos fájdalom-e? . . . Ki mondja meg nekem, mi hozza össze a sziveket? Ki fejtí meg, mi idézi elő két lény ellen — vagy rokonszenvét? Mért tetszik ez, s mért futok az elől? Mért tesz boldoggá ennek egy mosolya, egy pillantása s mért fut végig testemen a fagyos borzadály, ha annak tekintetét érzem?

Feleljetek erre ti bölcsök s hiszem, bírjátok a mindentudás titkát.

Igy beszél, küzködik magával egy ifju. Csendes, emeleti szobája tele van könyvekkel, egy részük nyitva hever közelében, előtte beirt lapok s ő maga fájdalmas tekintettel nézi végig min tezeket.

. . . Egy pár nap még s kezemben a diploma. S mi hasznát veszem? Hiszen a miért küzdöttem, a miért epedtem, azt el nem érem soha. Soha! milyen borzasztó szó ez? . . . Soha! . . . Pedig mily édes volt a remény, mily biztató annak a két szemnek a ragyogása, melyért a pokol minden kínját átszenvedni kész lettem volna. S ma mily unott az élet! Hiába hajlok könyveim felé, hiába mélyedek irataimba, ott is az ő tekintetét látom, akkor is az ő kacaját hallom, az ő szava cseng fülembe s haja kigyóként repkedve körültem átfonja testem, lelke, hogy fájdalommal nagyobb, kinom erősebb legyen . . . Megérdemeltem-e én ezt? . . .

Halk moraj kél, kocsizőrej hallik, mind erősebbé lesz a zaj. Az ifju fel kel székeről, felnyitja szobája ablakát s lenéz a rendesen csendes utcára. Egy nyitott fiaker rohan el az ablak alatt, vig kacaj hangzik fel a kocsiból s utána újra csend borul a környékre. A Kálvintér órája most ütí a 12-öt. A fiatal ember elmélázva tekint ki az ablakon, arczára lassan visszatér a nyugalom, fájdalma enyhülni kezd. Ugyan mire gondolt, mi csillapította le kínjait? Talán a múlt örömei jutottak eszébe s ez

vigasztalta meg? Talán a gyermekkor évei újultak fel emlékezetében s ez adott gyógyírt sajnó sebére.

Ugyan milyen a multja, mi okozta boldogtalanságát?

* * *

Egy tolnamogyei csendes faluban K.—n. látta Dárdai Sándor, mert ez volt ifjúnk neve, először a napvilágot. — Szegény kántortanítónak a fia volt ő, anyját már 6 éves korában elvesztette, mi meglehetősen hatással volt fiatal kedélyére. Kerülte más gyermekek társaságát, legjobban érezte magát otthon apja mellett, ki mindent elkövetett ugyan, hogy fia napjait kellemessé tegye, de hiányzott az anyai szeretet melege, az az áldás, mely a gyermeket az életnek felnevelni tudja. Így tartott ez a fiúnak 10—11 éves koráig. — Ekkor a faluba egy orvos jött családjával, mely egy nőből egy fiú s egy lánygyermekből állott. A fiú Sándorunknak kortársa volt s így hamar összebarátkoztak mindig együtt lehetett őket látni. Sándor Győriékhez annál szívesebben ment, mert Győriné, egy áldott, jó lelkű asszony igen szíves volt irányában s mindent elkövetett, hogy a gyermekkel anyja elvesztését felejtessék. — No meg aztán ott volt Róza, az

ben el is mondogatják, hogy ez, meg az nem jól van, hogy változtatni kellene ezen meg ezen: s mikor aztán volna mód, volna alkalom, akkor meg, gondolkoznak, maradjon minden a régiben, minék csináljon magának az ember kellemetlenséget: „Ej, ráérünk arra még.“

Igazságtalan volt cikkünk? Hát kérem bizonyítsák be, melyik az a passzus, mely a valóságnak meg nem felelő dolgot állít. Vagy nem igaz az, hogy a mi értelmiségünk nagyon csekélyke befolyást tud gyakorolni lefelé? Nem igaz az, hogy az ovoda átvételére vonatkozó tárgyalások egyik másik képviselőnek arczába kergették a szégyenpirt? Nem igaz az, hogy városunk keveset áldoz kulturális czélokra, oly czélokra, melyek szellemi meggazdagodásunkhoz segítenének?

S oly nagy érdem volna az, hogy ártézi kutat építettett városunk, mikor ezzel tartozott saját lakosai egészségének, testi jólétének! Yasutunk is van, azt mondják; de hát uraim, önök azt szeretnék, hogy iparunk, kereskedelmünk, közlekedésünk ott állana, hol 15—20 év előtt állott. Megvették a Károlyi kastélyt. De hisz kérem hová helyezték volna az adóhivatalt s járásbírószékhelyét, ha ez az épület nem volna meg, a hozzátartozó vagyon meg csak jövedelmez valamit. — Ott van a tűzoltóság felszerelése. De az istenért, ugyan mennyibe került volna, mit gondolnak, városunknak évente a tűzoltóság, melyre kötelezve lett, ha ezek az önkéntes úri, iparos vállalkozók az esz-

orvosnak 9 éves leánykája. — Öröm volt látni a 3 gyermeket együtt. Győri Pista barna hajával, élénk szemével, eleven modorával teljes ellentéte volt a komolyságra hajló, bágyadt tekintetű, de élénk eszű Dárdai Sándornak. Róza köztük, mint egy valószínű angyal, olyan volt szőke fürtjeivel, kék szemével, piros ajkával s kedves, megnyerő alakjával. Csoda-e, hogy a különben ritkán vig Sándornak is megélenkült szeme, ha Róza arcán felejtette tekintetét, csoda-e ha a rajongásig vitt ragaszkodással viselkedett a leányka és anyja iránt.

Igy nőttek, játszadoztak együtt körülbelül másfél esztendőig. — Ekkor a fiuknak menniök kellett, otthagyták a boldog családi kört, melyben eddig csendesesen töltötték napjaikat. — Pécsre vitték őket tanulni. A búcsúzásnál mindenki sirt, hiszen válni szeretnünk oly fájdalmas s annál fájdalmasabb azoknak, kik idegenbe menve elhagyják mindazt, a mi eddig kedves volt nekik.

Az iskolában mindkét fiu kitüntette magát. Csakhamar elsők lettek osztályaikban, velök versenyezni senki sem tudott s egymást sem bírták legyőzni. De ez nem rontotta el barátságukat, hanem még jobban összefűzte azt. Szabad óráikban összeültek s beszéltek az elhagyott faluról, a

mét oly lelkesen fel nem karolták volna.

S így tovább menve, de csak könnyű volna meggyőződnünk arról, hogy városunk az utolsó években okosan, észszerűen nyílt egyre—másra nagy összegeket költött, de igazán kulturális czélokra a Ferencz József alapítványt kivéve nem áldozott. Ez utóbbi előtt a legnagyobb tisztelettel kalapot emelek, de azért már bocsássanak meg elítélhető nem vagyok, hogy városi képviselőtestületünknek a lakosság egészsége, anyagi jóléte érdekében hozott határozatait nem dicsérem, eljárását e tekintetben csak hallgatásommal helyeslem.

Tapintatlan volt az a cikk? Hát kérem ez izlés dolga. Argumenta ad homines. Tisztelet a kivételeknek.

Nem volt időszerű. Felfogásunk szerint ez a legkomolyabb s figyelemre legméltóbb vád. Nagyok a terhek, ez igaz; mindenfelől szaporodnak a kiadások, elismerem. S éppen azért e szempontból védekezni, vagy czáfolni nem akarok. De egy kérdést merek kockáztatni: Vajjon azok az urak, kik azt a cikket s a leányiskola évi segélyezésének ügyét időszerűtlennek találják, elismerik-e, hogy a leányiskola igazán rá van szorulva ily támogatásra, elismerik-e, hogy a városnak ilyenmő áldozata oly virágzásra emelhetné ez intézetet, melynek később e város polgárai vehetnék hasznát? S ha ezt be-

kertről, a falu mellett elterülő erdőről, az elmúlt szép napokról, Néha néha a jövőre is gondoltak, hogy lesz, mint lesz, ha haza mennek, milyen boldoggá teszi majd őket a viszontlátás, az együttlét.

Mindez biztatta a gyermekeket s így el is telt az első év. Volt öröm a szünidőn át. Játék játék után jött, egymást válták fel a gyermekeket szórakoztató mulatságok s mindennap a boldogság tudatával feküdt le mindenik gyermek, hiszen szerették egymást s a szeretet boldogít.

Igy tartott ez 8 esztendőig. A tanév Pécsen telt, a szünidő otthon. De mennél jobban nőttek, annál inkább változtak is a gyermekek 8 év alatt. Rózából egy szépen fejlődött hajadon lett, kihez Sándor csak félve közeledett. Ha úgy együtt voltak, elnézte rózsás arczait, bele mélyedt bűvös szemébe s ha egy nyájas mosolyt, egy szíves szót kapott tőle, boldog volt. S a mellett félt tőle. Félt azoktól a varázsszal teli szemektől, attól az ígésző mosolytól, mely elbódította egész valóját. Valami azt sugta neki, hogy kerülje azt, ki neki mindennél kedvesebb, drágább volt, mert Róza nem neki született. Kezdte kerülni a lányt s a családot. Győriné mihamar észrevette Sándor

látják, találjanak s hiszem tudnának is módot találni ez eszme keresztül viteleire, hisz a mi polgári leányaink is oda érnek maholnap, hogy a népiszkola nyújtotta műveltségénél többet óhajtanak szerezni. S könnyebb lesz ezt tenniök egy anyagi gondokkal nem küzködő, mintegy — anyagilag értem csak — sorvadásban szenvedő intézetben. A szükség törvényt ront.

Próbálják meg kérem, elismerem, sisyphusi munka, de tán felesleges mondanom, hogy édes mindnyájunk érdeke ez, hogy boldogulásunk, fejlődésünk főfeltétele leányaink műveltsége. S ezt mennél könnyebbé, mennél hozzáférhetőbbé tenni, városunk lakosai előtt az eszmét, mennél érthetőbbé tenni: nem akadna ember városunkban?

A mi intelligenciánk eleget áldoz e város érdekében: áldozzon e város is saját intelligenciájának emelésére.

S akkor nem fog szorulni a mi dicséretünkre, tette dicsérni fogja magamagát.

Sapientia sat est, a „Szarvasi Lapok“ cikkére pedig válaszolni fenn tartjuk jogunkat.

L. J.

A kolera Szarvason.

A hónapok óta fenyegetőző rém már e héten nálunk is kopogtatott. Betér-e hozzánk s ha kis mérvben is, szed-e áldozatokat, vagy kikerüljük-e pusztító kezét, nem tudhatjuk. Félnünk nem szabad, aggódnunk s a közelálló veszedelemmel szemben óvatosnak lennünk nagyon is tanácsos, erre

változását s kérte azt, ne tekintse őket idegennek, hanem jöjjön hozzájuk minél gyakrabban, érezze magát mint otthon. Tetszett neki az ifju szelidsége, fiához s az egész családnak való ragaszkodása s a mellett sajnálta is, anyja helyett anyja akart lenni. Rózának szintén feltűnt Sándor tartózkodó modora, de nem mert, nem akart neki szólni. Érezte, hogy ő már nem gyermek s hogy ő egy egyetemre készülő ifjival nem játszhat, nem hívhatja őt magukhoz, mert hátha azt fogja gondolni hogy . . . Szinte megijedt attól, a mit gondolt. De hát mi is köti ez ifjut hozzájuk? Nem rokontunk, így szövő gondolatait a leány, hát mi? Ismerős. Érezte, hideg szó ez annak jellemzésére, a mi Sándort hozzájuk kötötte. Eszébe jutottak az órák, a napok, melyeket együtt töltöttek el, eszébe jutott, hányszor érte rajta az ifjut, hogy lopva reá nézett s mily ábrándos volt ekkor tekintete. S mennél jobban gondolkozott e dologról, annál jobban meggyőződött, hogy Sándor szereti őt.

Sándor meg, igen szerette Rózát. Attól a pillanattól fogva, a melyben először látta a lánykát, érezte, hogy sorsa annak a sorsához van fűzve s mennél jobban fejlődött esze, gondolkozása, annál inkább tudatára

int bennünket a f. hó 12-én városszerte elterjedt hír, hogy a kolerának Szarvason is van már áldozata. A hír azonban többet mondott a valónál. F. hó 11—12 közti éjjel a hajnali órákban Mikolay István orvost sietősen hívták Paulovics Pál helybeli lakoshoz. Az orvos nyomban elment a beteg 1670 sz. alatti újtemplom utcái lakására s megvizsgálván a beteget, miután a betegség tüneteit gyanusaknak találta, reggel jelentést tett a járási főszolgabírói hivatalban. A szolgabíróság kellő mennyiségű fertőtlenítő szereket vitetett a koleragyanus beteg házához s intézkedett, hogy a ház rendőri felügyelet alá helyezzessék s a beteggel való érintkezés lehetetlenné tétessék.

E rossz hír csakhamar szárnyra kapott. A fama szerint 9 órára meg is halt az ember, délután már 2, délután több koleraesetről beszéltek.

Az orvosok azonban megvizsgálván a beteget oda nyilatkoztak, hogy nincs mitől tartani, mert valószínű, hogy nem koleraesettel van dolgunk.

E mellett látszik bizonyítani az a körülmény is, hogy a beteg előzőleg sehol nem járt a városon kívül, senkivel nem érintkezett, a kitől a bajt átvehette volna.

Különbén nagy félelemre nincs ok, mert a küszöbön levő hideg idő remélnünk engedí, hogy a járvány nem lesz nagymérvű, ha ki is törne városunkban. Magában a fővárosban is a hivatalos jelentések szerint apadóban van a betegség s a hatóságok mindammellett oly kiterjedt intézkedéseket léptettek életbe, hogy a nagyobb bajnak talán sikerülni fog elejét vehetni.

Városunkban is még ez esetet megelőzőleg napok óta fogatosítva lettek a szükséges óvintézkedések a járvány belmerozlása ellen. A vasutnál a vonattal érkezőket s kivált a Budapestről jövőket orvosok vizsgálják s a legkevésbé is gyanusakat felügyelet alá veszik.

Azért csak nyugodtan nézzünk a jövő napok elé. Isten jósága tün elhárítja tőlünk a veszélyt.

jött annak, hogy az a leány vagy nagyon boldoggá fogja tenni, vagy a halálba fogja kergetni.

Csodálatos az az ifju lélek. Gyermek még, s már szeretni vágyik. Honnan veszi ezt, kitől tanulja? A vagy nem látja-e a természetben ugyanazt. Mért süt, mért áraszt, meleget a nap? Nem annak a mindenható szeretetnek kifejezője-e ez is, mely mindenre egyaránt kiömlik s áldást hoz reá. — Kérdezd meg a víz felé hajló lombokat, miről cseveg az elfutó hab? Lesd el a szellő suttogását, mit mond a rét virágainak? miről dandol a madár, miről zeng a méh? Szellő suttogása, gerle bűgása, virág illata, madár dala, a patak csergése nem mind azt mondják-e: szeress, mért eljő az ősz, itt lesz a tél, a halálhozó zuzmarás fagy s akkor késő lesz minden.

Ki-kiment Sándor az erdőre, melyben amnyi órát eltöltöttek együtt. Kereste a helyeket, a hol ő ült egykor. Ott annak a fának árnyában kötöttek koszorút, ott azon a tisztáson játszották a (ziczamaczát s ott a bokrok közt húzódtak meg, mikor a bűvésdi járta. — Bárhová nézett, bármerre fordult,

Békésvármegye legtöbb adót fizetőinek névjegyzéke az 1893. évre.

Végh József Gyula,	607.71,
Maczák L. György B.-Csaba,	592.63,
Bulla Sándor mérnök Orosháza,	590.36,
Tóth László K.-Tarcsa,	589.64,
Lehoczky János T.-Kömlös,	588.11,
Kitka János Csaba,	580.09,
B. Rau Mihály M.-berény,	564.38,
Gyáni István F.-Gyarmat,	562.79,
Ambrus Lajos Szeghalom,	555.91,
Keller Imre ügyvéd Gyula,	552.59,
Novák Kamill ügyvéd Gyula,	552.12,
Dr. Haasz Soma ügyvéd Orosháza,	550.44,
Rásovsky Fülöp Békés,	550.03,
Medovárszky Pál B.-Csaba, 989. házsz.	549.40,
Kohn Márton Öcsöd,	547.24,
Medovárszky János B.-Csaba,	543.96,
Basch Béni Szeghalom,	511.55,
Kovács Antal Orosháza,	535.18,
Farkas Gábor ügyvéd Körös-Ladány,	529.50,
K. Schriffert József Gyula,	526.40,
Lipke Ignác Körös-Tarcsa,	522.17,
Tatár János lelkész Szeghalom,	521.38,
Hegedűs Mihály ügyvéd M.-Berény,	519.50,
Achim L. András B.-Csaba,	519.04,
Gerlein Reinhardt Gyula,	510.21,
Dr. Dunay Lajos lelkész Szt.-András,	510.11,
Nagy Károly Gyula,	508.73,
Fábry Károly ügyvéd B.-Csaba,	504.48,
Kitka György B.-Csaba,	504.02,
Meleg János T.-Kömlös,	503.81,
ifj. Zahorán György B.-Csaba,	502.68,
Schwartz Sámuel Kondoros,	497.43,
Hacker Mátyás Öcsöd,	495.17,
Kovács P. István Endröd,	493.98,
Knychar János B.-Csaba,	488.82,
Lówy Sámuel B.-Csaba,	487.95,
Vandlik K. Mátyás B.-Csaba,	484.93,
Winkler Lajos gyógyszerész Gyula,	482.88,
Weisz Adolf B.-Csaba,	480.11,
Somogyi Sándor Szeghalom,	479.37,
Vámos Sándor K.-Tarcsa,	477.17,
Reiszner Zsigmond Gyula,	476.83,
Kalmár Mihály ügyvéd Gyula,	476.10,
Lukács Károly Gyula,	474.16,

mindenütt az ő képe, az ő alakja. lebegett előtte. — Minden bokor, minden fűszál reá emlékeztette s most mindezt itt kell hagynia ki tudja, talán örökre.

Mindig érdeklődött a természet iránt s orvos akart lenni. — De hát addig? Róza elfelejti őt, vagy hogy is tehetné azt, felejtet-e az, ki nem is szeret, felejtet-e az, ki érezni sem tud s ki soha, egy szóval, egy tekintettel el nem árulta érdeklődését?

Sándor elborzadt a gondolatra, hogy ábrándjai, melyeket oly gonddal ápolt, nem valósulhatnak. Azóta érezte becsét az életnek, a mióta szívében erőre kapott az az olthatatlan szent érzélem, a szerelem, azóta kapott igazi kedvet a munkához, a mióta tudatára jött annak, hogy az ő életének ezélja is lehet. S most mindennek vége lenne?

Igy tépelődött az ifju, így töprengett a jövőn, mely neki az igazat megvallva kevés boldogságot ígért.

(Folytatás köv.)

Dr. Erkel Rezső orvos Gyula,	470.80,
Kraszko Mihály B.-Csaba,	470.28
Krausz Lázár Endröd,	462.03,
Décezy Antal Szarvas,	481.99,
Dr. Hajnal István Békés,	461.47,
Kovács Sz. Mihály B.-Csaba,	461.13,
Kovács L. Mihály B.-Csaba,	460.04,
Lówy Áron B.-Csaba,	455.—,
Felegyi János B.-Csaba,	454.15,
Janurik Pál Szarvas,	450.64,
Kocziszky János B.-Csaba,	449.96,
Gyulai József K.-Ladány,	447.23,
Lövinger Lipót B.-Csaba,	446. 1,
Prág Lajos Csorvás,	444.89,
Kliment Sz. János Csaba,	444.26,
Prág Bonifác Csorvás,	441.71,
Seiler Mátyás B.-Csaba,	430.97,
Laurinyecz István B.-Csaba,	435.35,
Kesjár János B.-Csaba,	434.86,
Wilcsek Antal Orosháza,	433.28,
Szaszák János B.-Csaba,	433.01,
ifj. Miskucz György Gyula,	432.20,
Fülöp Péter K.-Ladány,	432.12,
Robicsék Károly Szarvas,	429.57
Achim Pál B.-Csaba,	429.11
Sárkány György Szarvas,	426.15,
Lepény András B.-Csaba,	425.50.
Réthly Sándor Szarvas,	424.63,
Décey József B.-Csaba,	423.77,
Paczauer Jakab Kondoros,	423.20,
Hursán Pál B.-Csaba,	422.90,
Schwarcz Sámuel Békés,	422.37,
ifj. Kohlmann Ferencz, ipar és keresk. kam. tag Gyula,	420.76,
Horváth Károly közjegyző Orosháza,	420.38,
Borsóthy Géza F.-Gyarmat,	417.37,
Lipták N. János B.-Csaba,	414.42,
Gajdács János B.-Csaba,	414.26,
Nagy József P.-Földvár,	413.68,
Kis Mihály Szarvas,	412.56,
Bakucz Tivadar Békés,	410.20,
Janurik György Szarvas,	410.13,
Tót András P.-Szt.-András,	408.87,
Endrész András Gyula,	406.51,
Lehoczky János Orosháza,	405.50.
Zahorán György B.-Csaba,	404.88,
Széchenyi Lajos lelkész Uj-Kigyós	402.48,
Kis Ferencz Orosháza,	400.88,
Kocsor Gergely Békés,	399.01,
Likker János B.-Csaba,	397.79,
ifj. Patay András, B.-Csaba,	393.81,
Szentmihályi Lajos mérnök Gyula,	393.06,
Dr. Ondroviczky Lajos orvos B.-Csaba	392.78,
Schreiber Dávid Kondoros,	392.61,
Reiszner Emánuel Gyula,	392.28,
Kvasz János B.-Csaba,	391.16,
Bóhos M. András B.-Csaba,	391.13,
Bajcsi János B.-Csaba,	390.72,
Zahorán Mátyás B.-Csaba,	388.84,
Bóhlik Pál B.-Csaba,	388.19,
Podani Mihály Szarvas,	387.74,
Braun Ádám M.-Berény.	386.99,
Szirmay L. Árpád Szarvas,	386.56,
Uhrin J. János Endröd,	385.53,
Kovács Z. Mihály B.-Csaba,	384.54,
Kis Pál Gyuró Szarvas,	384.24,
Szántó Dezső Békés,	383.52,
Schwarcz Ignác Gyoma,	382.25,
Mező Sándor Szeghalom,	381.17,
Gyáni Gergely F.-Gyarmat,	377.30,
ifj. Patay György B.-Csaba,	375.79,
Dr. Zsilinszky Endre B.-Csaba,	373.95,
Kraft Viktor gazdatiszt Csorvás,	373.84,
Polner Aladár B.-Csaba.	373.76.

Polner Ödön B.-Csaba,	373.75,
Laszik Mátyás T.-Komlós,	373.10,
Braun D. Ádám M.-Berény	371.—,
Fischer Pál Csórvás,	377.85.
Dr. Chrisztó Pál Szeghalom,	367.79,
Diamant Jakab K.-Ladány,	365.23,
Túri János Szeghalom,	362.81,
Szabó Antal Orosháza,	361.23,
Morvay Mihály Békés,	360.44,
Ifj. Borgula Pál Szarvas,	353.72.
Horváth Mihály Orosháza,	353.11,
Ondroviczky Sámuel B.-Csaba,	352.54,
Weisz Ede B.-Csaba,	352.41,
Bagi Pál M.-Berény,	352.14,
Pilez Márton M.-Berény,	348.32,
Ludvig Mihály Gyula,	347.26,
Braun Dávid Gyula,	346.63.
Lampel Albert Sámson,	344.25,
Gonda János Orosháza,	344.03,
Tolnay Ferencz Sz.-András,	343.22,
Bodokay Mihály Gyula,	341.54.
Valkovszky Mihály Csabacsúd,	340.34,
Lederer Lajos, ipar- és keresk. kam.	
tag Gyula,	338.56,
Varga Péter Békés,	337.97,
Löwy Zsigmond B.-Csaba,	337.42,
Griecs P. Mihály B.-Csaba,	336.42,
Minich József M.-Berény,	336.—,
Mankó S. Mihály B.-Csaba,	335.92,
Litauszky György Szarvas,	335.72.
Zsiros András B.-Csaba,	335.74,
Welki Mihály Szarvas,	332.49,
Réthly Pál B.-Csaba,	331.19,
Schwarz Herman Gyula,	328.18,
Tarján István Kétegyháza,	327.20,
Koncz Pál B.-Csaba,	326.84,
Rajki József Pusztaföldvár,	326.75,
Kocsondi Mihály Pusztaföldvár,	326.65.
Frnda András B. Csaba,	326.64,
Biró Benedek Gyoma,	226.22,
Konstantinovic György Szarvas,	325.59,
Ludoviczky János B.-Csaba,	325.55,
Botyánszky András B.-Csaba,	323.66,
Zelenyánszky Mihály B.-Csaba,	318.06,
Kovács Antal P.-Földvár,	316.68,
Varga György P.-Sz.-Tornya,	315.81,
Laczó György B.-Csaba,	314.89,
Reidinger Béla B.-Csaba.	313.50,
Kis György Vésztó.	312.91.
Gajdács János B.-Csaba,	311.06,
Szabados Antal Gyula,	310.23,
Hunya J. Mihály Endrőd,	310.12,
Tenner Lipót B.-Csaba,	309.18,
Deutsch Jakab Gyula,	308.95,
Schutz Imre Mező-Berény,	306.23,
Laczó András B.-Csaba,	306.17,
Julis János Endrőd,	305.59,
Fischer Márton Füzes-Gyarmat,	305.50,
Ifj. Komár Mihály Szarvas,	304.95,
Áchim L. János B.-Csaba,	304.71,
Medovarszky Pál B.-Csaba, (2076 sz.)	303.85,
Beck Károly F.-Gyarmat,	303.42,
Huszár Pál B.-Csaba,	303.14,
Bogár Lázár Gyula,	302.78,
Sambach Károly K.-Ladány,	302.14,
Pollák Ignác Endrőd,	301.94,
Okos István B.-Csaba,	301.90,
Veres György Békés,	301.28,
Edeinstein Ignác Szarvas,	297.49,
Korossy Kamill Gerendás,	296.75.

(Vége)

Reg. közbirt. képviselő.

okt. 12, 1892.

A mai napra kitűzött képviselői közgyűlésben tárgyalattak az előzetesen megbízott küldöttség véleményezése alapján azon birtokrészletek átírási ügyei, melyek részint időközi adásvételi szerződések —, részint hagyatéki örökösödés, vagy egységek következtében az újabb birtokokra átszállottak s a pénztárnál levő birtokifőkönyvekbe bekebelezendők lettek. Ezen fontos cselekmény csaknem a teljes ülés idejét vette igénybe és a képviselő a birtok nyilvántartását telekkönyvi pontosság és szigorral teljesíté. Ezuttal mintegy hatvan ily átírási ügy intéztetett el.

Hogy a kirtoki főkönyvek mai napig is némi részben hiányosak, ez a dolog természetéből folyik, miután a felek a hagyatéki bíróság által hozott átadási okiratokat annak idején a nyilvántartást vezető tisztviselők bemutatni feleslegesnek tartják, vagy az egymásközött létesített barátságos egyezségeket előterjeszteni elmulasztják. Minek az a gyakori következménye, hogy az időközi halálozások folytán a részirtokok 1|16-1|32 sőt ennél is kisebb részletet képezvén, a nyilvántartást nehezítik, de sőt az örökösökre káros hatással is vannak, a mennyiben ebből peres kérdések merülnek fel, s ekkor a bizonyítás a nagyobb mérvű anyakönyvi kivonat megismerése folytán legtöbbször nagy költséget igényel. Ezen bajon segíteni a képviselő feladatánál tekintvén, buzgóan s pontosan kíván eljárni, a mi intézkedéseinek egyik fénypontját képezi.

A városi közegészségügyi bizottság felhívására, a képviselő kellőleg intézkedett arról, hogy a vendéglők udvarain a büzt terjesztő helyek fertőztelenítessenek, sőt azok eltávolítottassanak.

A téglá- és cserépgyári készlet előállítására vonatkozó szerződés a folyó év utolsó lejárta, előintézkedést tett arra nézve, hogy erre vállalkozót nyerjen, a feltételeket előzetesen elkészített, s azokat a pénztári helyiségbe elhelyezve, azok a vállalkozók által megtekinthetők legyenek.

Ugyaníly értelemben intézkedett a halászati jogok bérbeadása tárgyában is.

Az országos vásárokat a privilegiumban megengedett napokon leendő pontos megtartását tárgyzó felsőbb rendelet, melynél fogva a legközelebb eső ferdinándi (tévesen elnevezett lukácsi) vásár, ezen hó 19-én azaz szerdán és utána következő napon leendő Szarvason megtartandó — tudomásul vétetett. Jövőre nézve azonban — mint Csabán is intézkedtek — a mag. ministeriumhoz kérvény határozatott benyújtani a végett, hogy a közbirtokossági pénztár érdekében tehát jövedelem szaporítási szempontból jövőben a vásárok az eddig divott szokás szerint, a kitűzött napot megelőző vasárnapon tartassanak. Ugyanezen alkalomból a városi képviselő is megfog kerestetni, hogy a lakosság kényelme érdekében — jelen kérvényt a maga helyén pártolólal támogassa.

A külső vásártéren a nyár folytán termelt, s felsőbb hatóságilag felhasználni megengedett szénakészlet, egyszeri közhírré tétel után árverés útján eladni határozatott meghatalmaztatván az alelnök s a pénztári

tisztviselők arra, hogy árverezők hiányában a készletet szabad kézből is, minden esetre azonban a most megtartandó vásár idejéig, eladja, hogy ekép a vásártér helyisége kitisztítva legyen.

Elnöklő Haviar Dániel — tett felhívás folytán — tudomására hozta a közgyűlésnek azt, hogy a regale-tulajdonjog és kárpótlás iránt a város által támasztott per, még mártius havában lett anyiban befejezve, hogy ítélet alá bocsájtatható. — A kir. törvényszéki referens bírónak betegeskedése miatt azonban, a per elintézését még nem nyerhetett, s így abban ítélet nem hozatható. — Tudomásul vétetett, bár a közvárokozás a kedélyeket folytonos feszültségben tartja.

Az ülés d. u. 1 órakor ért véget.

Városi képviselő.

okt. 15. 1892.

A folyton elharapódzó cholera-járvány megállítására vonatkozó felsőbb rendeletek halmaza a községekhez leérkezvén, ezekből a város Tanácsa a legszükségesebb teendőkre nézve véleményezéseket tett, s különösen az ez alkalomból felmerülő rendkívüli költségeket kijelölvén, ezen előirányzatot a közgyűlésnek jóváhagyás céljából bemutatta.

Ezen előirányzati költség a következő Két járvány-orvosról kellett előzetesen gondoskodni s arra Dr. Lányi és Dr. Bácskay helybeli orvos urak szemeltettek ki, — naponkénti 10 frt egyénekenkénti díjazás mellett.

Tíz utca-biztosi állomás szerveztetett az egész város területére, kik a betegek lakásaira felügyelendnek, naponkénti 1 frt díj mellett.

Tíz kut-ór állítandó a közutakhoz 50 kr. napidíj mellett, felügyelve arra, hogy a kutakból rendszeres tiszta edényekkel merítették a vizet.

Tíz fertőztelenítő egyén fog a városban működni egy frt. napidíj mellett, az ártalmas helyiségek fertőztelenítése céljából. A mihez tíz métermázsas Carbolsav anyag vétele szükségesletik.

A vasutnál a fertőztelenítési orvosi rendkívüli szolgálat, a községi orvosok által felváltva, külön díj mellett fogna eszközöltetni naponként kétszer, t. i. a vasúti menetrend idejékor.

A járványi kórházak felszerelésére szükséges kiadások megközelítőleg felsoroltattak.

Ezen rendkívüli kiadások előállítására az előjáróság, összesen 3160 ftot kér, melyre meghatalmazandó lenne.

A közgyűlés egyhangulag elhatározta: hogy miután ez ügyben előzetesen intézkedni égetően szükséges, s a lakosság életének s egészségének megvédése kötelességében áll, ez okból az előjáróság meghatalmazást nyert a főnebbi 3160 frton előirányzott rendkívüli kiadások megtételére, azon hozzáadással hogy az előjáróság a kívánt takarékos-ságot szem előtt tartsa, s a kiadásokat koronként csak a szükséghez képest eszközölje, a járványnak netaláni komoly felléptekor tehát indokolt esetben nagyobb mérvű intézkedéseket is tehetvén,

a midőn is — bár szükség ne lenne reá — utólag póstaalványozással fog a bajon segített.

Bejelentett több újabb rendelet, mint a közös-kutaknak gyógyszerészek általi vizsgálatáról, sterilizált edényekről, bakteriologikus vizsgálatokról, a kórisme megállapításáról stb. Mindez kellő megfigyelés és effektuálás czéljából a tanácshoz utasított.

A gyűlés egyéb részleteiről — az idő rövidsége miatt — más alkalommal.

Felhívás előfizetésre.

Az októberi negyed elején új előfizetést nyitván lapunkra, kérjük azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, szíveskedjenek azt mielőbb megújítani, nehogy a lap küldésében zavar támadjon.

Elfizetőink az új évnegyedtől kezdve a következő kedvezményekben részesülnek.

Egész éves előfizetők. A ki egész évre előfizet és az előfizetési összeget (5 frt) egyszerre küldi be: az a „Budapest” 1893. évi képes naptárát, ezenkívül egy díszes hármás színnyomatú fali naptárt egészen ingyen kap.

Féléves előfizetők. A ki félévre fizet elő s az előfizetési összeget (2 frt 50) egyszerre küldi be: az a „Budapest” 1893. évi képes naptárát ingyen kapja.

Negyedéves előfizetők. A ki negyed évre fizet elő s az előfizetési összeget (1 frt 25) egyszerre küldi be: az az 1893. évi kis képes naptárt kapja egészen ingyen.

A naptárak bérmentes elküldése végett, minden rendelő szíveskedjék a naptárért 10 kr. portóköltséget az előfizetés megújításánál beküldeni.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen küldünk.

Czím, a melyen az előfizetések küldendők:

A „SZARVAS és VIDÉKE”
kiadóhivatala.

MI ÚJSÁG?

— **Az új kereskedelmi államtitkár** kinevezését a hivatalos lap f. hó 13-iki száma tényleg közölte. A királyi kézirat így hangzik: „Kereskedelemügyi magyar miniszterem előterjesztésére: Reiszig Ede Békésvármegye főispánját, a kereskedelemügyi miniszteriumhoz államtitkárrá kinevezem. Kelt Pécsen, 1892. évi szeptember hó 14. én. Ferencz József, s. k. Lukács Béla, s. k.

— **A „Szarvas”** helyi lapjárunk által „Az új főispán” czimű hozott hírek rektifikálására közöljük a „Szentés és Vidéke” következő értesítését: Azon hírlapi híresztelésekkel szemben, mintha Tallián Béla, ez időszertint Somogyvármegyei főispán csak ideiglenesen nevezetné ki vármegyénk és Békésvármegye főispánjává, a legilletékesebb kézből vett határozott értesülésünk alapján kijelenthetjük, hogy Tallián Béla kinevezetése vármegyénk főispánjává nem

ideiglenes, hanem végleges. Hogy aztán később a közös főispán alatt álló Békés- és Csongrádvármegyék sorsa miként dől el, e tekintetben a közigazgatási új törvénnyel együtt megejtendő megerendezés határoz.

— **Pályázat.** A szarvasi kir. járásbíróság eljárás bírói állására pályázat hirdettetett.

— **Hymen.** Özv. Soós Dánielné öcsődi volt lelkész özvegyének fia, István a napokban esküdt örök hűséget özv. Czingel Ádámné tiszaföldvári lakos bájos leányának, Juliskának a tiszaföldvári ref. templomban. Sokáig tartó boldogság kísérje az új pár frigyét.

— **Tanárválasztás.** A szarvasi ág. ev. főgymn. tanácsa f. hó 13-án bontotta fel az esperesség egyes egyházaitól érkezett 2 tanári állomás rendszeresítésére vonatkozó szavazatokat. Bejött összesen 31 szavazat, (a makói és vásárhelyi egyházak nem szavaztak) s ezek értelmében Sziráczy Gyula rendes rajztanári, Varga József zene és ének tanári minőségben a főgymnasium illetve tanítóképezdeben véglegesítették.

— **Haláleset.** Folyó hó 13-án éjjel halt meg hosszas betegség következtében özv. Kraft Károlyné, eltemették nagy részvét mellett f. hó 14-én d. u. 3 órakor. Békeporáinak.

— **Ismétlő iskola.** Az ismétlő iskolai tankötelesek szülei felhivatnak, hogy gyermekeiket szokott időben és helyre vezessék fel.

— **Iskolalátogatás.** Békési Gyula debreczeni kir. tankerületi főigazgató, a héten f. hó 13-án a főgymnasium látogatása czéljából városunkba érkezett. Itt időzése alatt az intézet összes helyiségeit, felszereléseit, egész berendezéseit megvizsgálta, átnezte a tanulók írásbeli dolgozatait s valamennyi tanár tanítását meghalgtatta. Idejét főképp az njonnan alkalmazott tanárok működésének megfigyelésére fordította. — Tapasztalatairól s a szerzett benyomásokról nem nyilatkozott, miután a tanévben még egyszer szándékozik meglátogatni iskolánkat. Reméljük azonban, hogy az intézet szellemi fejlődésében való haladását újabb is tapasztalhatta s hogy a tanárok lelkiismeretes munkájától az elismerést ma sem fogja megtagadni s mint az előző években, úgy most is a legteljesebb megelégedéssel fog távozni körünkből.

— **Honvédek szemlevizsgálója.** A szarvasi járáshoz tartozó honvédtartalékosok szemlevizsgálója folyó évi november 2. 3. 4. napjain lesz.

— **Békésvármegye országos vásárai és a kolera.** A megye közigazgatási bizottságának hétfőn tartott gyűlésén a kolera ellen tett óvintézkedések tárgyalása nyomán Jantsovits Pál alispán indítványára határozatilag kimondatott, hogy a megye területén addig, míg a kolera járványt az ország területén, különösen Budapesten elfojtani nem sikerül, országos vásárok nem tarthatók meg, s így elmarad az október 19-ére eső szarvasi vásár, a füzés-gyarmati mely okt. 24-én és a csabai, mely október 28-án lett volna megtartandó, azonban a községek a pótvásár iránti kérényeket be-

nyújthatják, s a pótvásár biztonnyal engedélyeztetni fog.

— **Fiatol tolvajok.** Liska Sámuel, fiatal szarvasi iparos mult vasárnap Tiszaföldváron járt vásáron. Hazafelé jövet Sztandrason 2 síheder gyerek a kocsija után lopódzott, kivágták a ponyvát, melybe a csizma volt pakolva s onnan darabonként kezdték a csizmát kihuzogatni. 7 pár csizmát sikerült is nekik kiszedni, (egy párt kivéve mind páratlanul) de akkorra a kocsi ülők észre vették őket; de persze, mire a kocsi megállott, akkorra ők elszaladtak; Liska S. utánok; egyiket sikerült is megcsipnie és Szarvasra hoznia. Itt a csendőrségnek bejelentette az esetet, melynek sikerült is a tetteseket elfogni, vallatásra bírni s a lopott jószágot 2 külön fél-fél csizmán kívül megkeríteni. — A tettesek Bagi Eerencz és Herczeg András 14 éves gyerkőczök, már büntetve voltak s így-e csinyük nem első. — Az ügy már a helybeli kir. járásbírósnál van, a tolvajok a fogházban elmélkednek a VII parancsolat felett.

— **Csapadék vizek levezetése.** A járási főszolgabíró felhívta a községi előjáróságot, hogy a városban és környékén levő csapadék vizek levezetésére nézve intézkedjék.

— **Fogyasztás bérlők figyelmébe.** Gyoma község borfogyasztása tárgyában az árverés f. hó 19-én délelőtt 9 órakor lesz.

— **Ügyetlen puskás.** Szakács Pál helybeli lakosnak 17 éves síheder fia valami rossz fegyvert szerzett valahol. Neki fogott hogy a kakast megcsinálja, de a fegyver úgy látszik, már régóta meg lehetett töltve, miről a gyerek maga sem tudott s így a mint a gyutacsba egy szeget vert be, a fegyver elsült. A szomszéd gyermekei az ajtóban bánulták az ügyetlen puskaműves babrálását s az elsült fegyver Lestyan György kis leányát sebezte meg. A serétek egyike a kis leánynak füle mellett ment a fejébe s a tetején jött ki. A seb erősen gyulad s nem lehetetlen, hogy a gyermek leánykára súlyosabb ksvetkezményei lesznek a síheder gondatlanságának. A rendőrség szigorú vizsgálatot tartott s a vigyázatlan puskás aligha kerüli el büntetését.

— **Tűz Szt.-Andráson.** Folyó hó 10-én Bodnár Joachim csizmadia iparos istállója belülről kigyuladt. A tűz átlátszott mi hozzánk s a vészharangot is a hídról tisztán lehetett hallani. Az önkéntes tűzoltók idejekorán lokalizálták a tüzet.

— **Menetrend.** A magy. kir. államva sítak aradi üzletvezetőségének szivességéből a városi közönség tudomására hozzuk, hogy Turkeve városban minden évben február 9. május 14. szeptember 20. és december 6-ik napján tartandó országos vásár alkalmából a kirakó vásárra utazó közönség részére Mezőtúrtól—Turkevéig és vissza az alábbi menetrendben külön személyvonat fog közlekedni: Turkevére V|I. vegy. von. II. és III. oszt. Mezőtúr ind. reggel 5.00. Pohomára 2. sz. órh. (m. h.) ind. 5.15 P. Turpásztó ind. 5.24. Turkeve érk. 5.42. Turkevértől V|2 vegy. von. II. III. oszt. Turkeve ind. este 7.00. P. Turpásztó ind. 7.19. Pohomára 2. sz. órh. (m. h.) ind. 7.27. Mezőtúr érk. 7.42. Az in-

dulási és érkezési idő közép európai idő szerint van kitüntetve.

— **A kolera gyanú** alá esett Paulovics Pál helybeli lakosnak exere mentumai felküldettek Bpestre Pertik Ottó dr. klinikájára. A beteg javulóban van.

— **A járási főszolgabíró figyelme** mébe. A helybeli mészárszékekben elfogyott a juh, s a húst nem tudják 2 napig sem épségben megtartani s képzeltetni aztán, hogy ily koleras világban mily pompás lehet az a 2—3 napig állott hús. Azonkívül egyik—másik mészáros vidékről hoz be a városba lehet egészségtelen s ki tudja mikor vágott marhából nyert húst. Így aztán tehetünk óvintézkedéseket, vigyázatunk, ha az étellel szedjük magunkba a bacillusokat. — Egy kissé szigorú utánnézetés nem ártana.

— **Az olvasó közönség** figyelmébe ajánljuk mai számunk nyiltterét.

— **Gyűlés.** A Körös-Tisza-Maros Vidéki ármentesítő társulat folyó október hó 20-án H.-M.-Vásárhelyen gyűlést tart, melyre az érdekelt felek meghívottak.

— **Gyűjtogatás Öcsődön.** Öcsődön a gyűjtogatás, rablás, tolvajlás, gyilkolás és véres verekedések napi renden vannak, úgy hogy a „Szarvas és Vidéke“ öcsödi bűnkrónika cím alatt egész bátran nyithatna egy állandó rovatot. E hó 12—13-ika közötti éjjel felgyűjtötták Mórns Ferencz volt bíró tanját. Ezúttal már harmadszor gyűjtatik fel s így alapos a gyanu, hogy ezt egy ember úzi bosszúból, egész monopólszerűleg. Mórns Ferencz igen erélyes bíró volt néhány év előtt s valószínű, hogy ezen erélyének köszönheti e gyakori gyűjtogatást. Egy gyanus egyént elfogtak.

— **Haláleset.** Guszner Béla főgymn. IV. o. tanuló f. hó 14-én este meghalt. Temetésén, mely f. hó 16-án (vasárnap) d. n. 3 órakor lesz, a tanári kar s tanulósg testületileg fog megjelenni.

— **Pályázat földmives iskolai ösztöndíjra:** Az országos magyar gazdasági egyesület három, 150 frttal összekötött földmives iskolai alapítványi helyre pályázatot hirdet. Ez ösztöndíjakra oly magyar honpolgárok fiai pályázhatnak, a kik 16-ik életévüket betöltötték, jól írnak, olvasnak s hibátlan testalkatúak. Pályázat iránti folyamodásokat e hónap 31-ig kell a gazdasági egyesülethez (Bpsten) benyújtani.

— **Az új pénz verését,** mint a fővárosi lapok írják október hó vége felé kezdik meg a körmöczbányai pénzverőben. Mindenek előtt a 10 és 20 kros ezüst váltópénzt kezdik bevonni és helyette 10 és kros nikellemekeket verni. Megkezdik azonban az ezüst és aranykoronák verését is, míg a bronz egy- és kétfülléres verése utoljára marad. Forgalomba jövő évi januárban hozzák az ezüstkoronákat és nikelpénzeket, míg az aranykoronákat csak akkor hozza a pénzügyminiszter teljesen forgalomba, ha bevonják az államjegyeket. A bevont államjegyek arányában bocsátják ki az új aranypénzt. Az új arany pénz első példányait az országgyűlési képviselők kapják, kiknek novemberi napidijait már arany koronákban fogják kifizetni.

— **Pápaszemes ezred.** Volt eddig pápaszemes pillangó és pápaszemes kigyó; most már van pápaszemes ezred is. Romá-

niában ugyanis a hadgyakorlatok alatt egy egész katonaczed egyiptomiszembetogséget kapott, minek következtében az orvos az egész ezrednek két szemüveget rendelt. A kik látták a pápaszemes ezredet, azt mondják, hogy ennél komikusabb látványt nem szült még katonai rendelet. El is nevezték a katonákat még az nap bagolyezrednek.

— **A szarvasi vásár** megtartása kétséges: Fentebbi közleményünk szerint e hó 19-éről elmaradna, de mintán a járási főszolgabíroság a megyei alispán közbenjárásával kérdést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez a vásár megtartatása iránt, nem lehetetlen, hogy rendes időben az az folyó hó 19—20. napján lesz. Lapunk zártáig biztos hír nem érkezett. Különben a dolog szokott uton a közönség tudomására fog hozatni.

— **Megölte a csiriz.** Néhány nap előtt történt, hogy Berlintől nem messze egy községben egy csizmadia összeveszett a feleségével, a ki a dühös czivakodás közben éles késsel levágta a férje orrát. A csizmadia nem hivatott orvost, hanem maga állt be doktornak. Levágott orrát a segédjével helyére varratta s hogy még jobban a bőrhöz tapadjon, csirizzel is megkenete. Természetes, hogy néhány nap múlva beállt a vérmérgezés s most már orvost hívtak, a ki konstataált, hogy a csizmadia két-három napig kioldhatik még, de bajából ki nem gyógyul. Azóta már meg is halt.

— **A múlt évben** Európában 207.595,000, a többi világ részben 99.422,009 távirat adatott fel. Az összes táviratforgalom tehát 296.917,000 ezerre rugott.

Fekete, fehér és színes selymeket méterenkint 45 krtól 16 frt 65 krig sima és mintázott mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző színben szállít, megrendelt egyes öltűyökre, vagy végekben is póstabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Mintak postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

A bukaresti román liga, a román sajtó, s a mozgósított oláh ifjuság az utóbbi években mindent elkövettek, hogy Európa figyelmét a magyarországi oláhságra vonják, hazug és képtelen vádakkal illetve nemzetünket, melynek ügy politikai, mint culturalis téren csak halálával tartozhatnak.

A nemzeti név becsülete feletti örökös első sorban az államot illeti ugyan, de a hazafias társadalomnak is kötelessége sorompóba lépni a nemzet ellenségeivel szemben.

Ilyen kötelesség előtt állunk most, mikor az oláhok egy csomó pamfletet röptettek szét Nyugat-Európában, leplezett s az európai társadalom előtt ismeretlen czélok érdekében hajszolva a sikert, melynek egyik eszközül tekintik a külföld jóhiszeműségének mesterséges kihasználását.

A magyar társadalom egyik fontos feladata az oláh kérdést nem panaszos polemikával, de a tudomány komoly eszközeivel tárgyalni és oda törekedni, hogy a külföld, a kérdés egész mibenlétéről történeti, nyelvtudományi, néprajzi és culturalis szempontból tiszta és igaz képet, objectív ismeretet nyerjen.

Ha végig tekintünk a külföldi nagy irodalmakon, a franczián, olaszon, németen és angolon, szembejövő, hogy az oláhságra vonatkozó aránylag kis irodalom jó része

alig különbözik az oláh nemzeti irodalom-állapotától, mely — alig kell mondanunk — ma tudomány számba nem is vehető többé. Egy Roesler, Tomaschek, Niklosich idevágó nagybeszt munkáján kívül még a német irodalomban is alig van valami számba vehető. A kérdés szövevényessége és nehézségei, a szemlélődés távolsága, melyből a külföldi tudós az oláhságot tanulmányozhatja: olyan tényezők, melyek egy Jungnak, Kiepertnek, sőt a nagy Mommsennek is korlátokat emelnek, hogy az oláhság történetét a maga igazi mivoltában láthassa.

A francia irodalomról alig szólhatok. A francia irodalomban egy pár oláh forrásból dolgozó vagy épen oláh író tollából származó könyv és tanulmány az egész, a miből a művelt közönség az oláh kérdéstről tudomást szerezhet s a melynek kalauzolása mellett interpretálhatja magának azt a sok zavaros históriát, a mit a bukaresti liga pénzén megjelenő kirohanások (memorandumok) elébe tárnak,

S az a legnagyobb baj, hogy a külföldi tudományossága elavult doctrinák alapján állva, maga támogatja az oláh tendenciákat. Ezen kell változtatnunk.

Mindenekelőtt a német közönség volna, az, melylyel a magyar irodalomnak ezen a téren kifejtett komoly és becsületes munkáját meg kell ismertetnünk. Meg kell jelenni egy kitűnő magyar munkának, mely egyedül öleli fel az oláh kérdést egész terjedelmében és egyedül alkalmas arra, hogy Jungnak, Kiepertnek hatását ellensúlyozza a németeknél.

Dr. Réthy Lászlónak, a magy. tud. akadémia tagjának két kiadást ért könyve: „Az oláh nyelv és nemzet megalakulása“ról olyan munka, mely annak idején méltó feltűnést keltett egy mélyreható kutatásai, mint tárgyalásának meggyőző ereje által, s melyről, mint ilyenről függetlenebb gondolkodású román írók is nyilatkoztak.

Ezt a munkát a szerző engedelmével anyagi érdek nélkül, sőt áldozattal, egyedül az ügy iránti lelkesedésből németre fordítottam és mindent megtettem, hogy a német könyvpiacra még ebben az évben megjelenhessen.

Egy világhírű német czéggel léptem egyességre, mely a kiadás feltételül csak azt kötötte ki, hogy neki 600 előfizetőt biztosítsak.

Én tehát kibocsátom a gyűjtőleveket abban a biztos reményben, hogy a hazafias magyar társadalom meg fogja ragadni az alkalmat és lehetővé teszi nemes áldozatkész, ségével annak a munkának megjelenését mely végre szét fogja rombolni az oláhok tömördek hazugságból felépített légvárát.

Egy példány ára 1 frt 80 kr. A ki példányát nem akarja átvenni vagy több példányra fizet elő, kérem ezt az átengedési rovatban megjegyezni, hogy az ekként rendelkezésünkre maradó példányokat azoknak az egyesületeknek, lapoknak küldhessük el, melyeknek felvilágosítása még saját költségünkön is nemcsak érdekünk, de egyenest kötelességünk.

Az előfizetések kizárólag nekem adandók át, valamint az érkezendő példányokat is én fogom szétküldeni.

A gyűjtés vége f. évi november 1-e. Ha, a mit csaknem lehetetlennek tartok

hazafias közönségünknek, a 600 előfizetőt nem sikerül addig összegyűjteni, minden aláíró postautalvánnyal fogja pénztét visszakapni.

Budapesten, IV., Lövész-utca 18. 1-ső em. 9. 1892. szept. 30.

Zarándy L. Gáspár.

Az ázsiai rém, melyet fájdalom nem csak Nyugat — hanem közép Európa is, s itt édes magyar hazánk is megtanult ismeri, oly aggodalommal fogja el társadalmunkat, hogy e veszélyes rém behurcolásától való félelemben, a vidéki olvasó közönség, még a lapokat sem igen meri kezébe venni, minthogy azok a fővárosban a hol a kolera fellépett, nyomtatatnak; s így a szellemi élvezetekről is inkább lemond, hogysen magát a megfertőzés veszélyének kitegye. A fővárosi széjrodalmi lapok közül a „Képes Osaládi Lapok” volt az első, melynek olvasói iránt való gyöngéd gondoskodása és aldozatkészsége az egész országban ismerve van, e lap volt az első, a mely, hogy olvasóit a legkissebb aggodalomtól is megmentse, lapját fertőtlenítette, s a már most megjelent 42-ik szám ily fertőtlenített állapotban került az olvasók kezébe. Eltekintve azon roppant mérvű aldozattól, mely egy ily több ezer számban megjelenő lap fertőtlenítésével jár, mi magában is dicséretére válik a nevezett lapnak kétszeresen megérdemli az elismerést azon figyelmért, melylyel olvasói iránt, valamenyi heti széjrodalmi lap között első sorban nyilvánított, egyébiránt a ki ismeri e lapot tudja azt, hogy annak kiadó tulajdonosa soha semmi költséget nem kimélt s semmi alkalmat el nem mulaszt, hogy lapja olvasóinak érdekeit kielégítse és ez okból, a legmelegebben ajánljuk mi is olvasóinnak e magyar művelt, főleg női közönségnek a kedvelt lapját. Ara, egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. kiadóhivatala Bpest, Nagy korona-utca 20 szám.

KÖZGAZDASÁG.

Állattenyésztés.

Mi az oka annak, hogy a sertés malacját megeszi? A gyakorlatban tett megfigyelések alapján ezt már régen emésztési zavarokra vezették vissza, anélkül azonban, hogy erre bizonyított lett volna. Egy amerikai most különféle lapokban teszi közzé erre vonatkozó megfigyeléseit, melyek hasonló okokat tulajdonítanak ezen természetellenes jelenségnek. Nagy kiderjedésű sertéstenyésztésben az ezáltal beálló veszteségek igen jelentékenyek valának. Hasas sertéseit a legutolsó stadiumban figyelemmel kísérve, azon következtetésre jutott, hogy az említett baj oka a száraz takarmány következtében beálló dugulás, s a baj elkerülésére megfelelő takarmányozás a legbiztosabb szer. Azt tapasztalta ugyanis, hogy e baj sohasem jelentkezett ősszel, mikor kellő mennyiségű zöldtakarmány áll rendelkezésre. Tavasszal ellenben sokkal gyakrabban jelentkezett a dugulás, mi a sertéseknél nagy nyugtalanságot idéz elő. Az ilyen állatok egészen vadaknak tüntek föl, holott rendszeren szelidek szoktak lenni. Hogy az ilyen állatoknál a szülési

fájdalmak következtében az izgatottság még nagyobbra nő és a szoptatással járó fájdalmak is fokozzák, az könnyen érthető. Ennélfogva legjobb a zöldtakarmányt ennek elkerülése végett etetni, s ha ez nem állana rendelkezésre, gyöknövényeket. Ő a hasaság utolsó stadiumában alig ad más takarmányt, mint nyers répát. Végül nem szabad a sertést közvetlen a malacozás előtt más rekesztékbe vagy istállóba hozni, mert ez is izgatottságot idéz elő, hanem legalább egy héttel azelőtt.

F. L. Z.

Felelős szerkesztő:

Liska János.

Kiadó és laptulajdonos:

Sámuel A.

Szerkesztői üzenetek.

M. M. Ü e s ö d ö n. A versikét nem használhattam, mult heti levelét pedig oly későn kaptam kézhez, hogy legnagyobb sajnálattalra helyet nem szoríthattam küldeménye számára. Reményem azért a barátság 2 hét múlva folytatódik.

NYILTTÉR*)

Magyar Francia biztosító részvénytársaság Budapest.

Elfogad biztosítási ajánlatokat: élet, tűz, jég és balesetekre. Biztosítási feltételei és díj szabályzatai mindazon elveket magukban foglalják, melyeket a biztosítási számításoknak alapjául szolgáló tudomány mai előre haladott állása lehetségessé tett s ezek által a lehető legnagyobb előnyöket nyújtja a biztosító közönségnek kiváló figyelmet fordít a közjólét szempontjából rendkívüli fontossággal bíró **életbiztosítási** ágara hogy ezt a szerényebb anyagi viszonyok között levők körébe is meghonosítsa az összes hazai társaságok között elsőül vezette be az életbiztosítást heti 10 krajczáros befizetéssel.

A társaság képességi tőkéje meghaladja a két millió forintot. Az 1880—1890 éveken kifizetett kártérítések összege ötven millió forint.

Képviselőség Szarvason:
Réthy Sándor urnál.

1—5

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelőséget a Szerk.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1892. május 1-től kezdve.

Szarvas-Mező-Túr

7401. v. 7413. v.

Szarvas indul: 9:34 d. e. 1:46 d. u.

Mező-Túr érk: 10:20 " 2:32 "

Mező-Túr-Szarvas,

7412. v. 7402. v.

Mező-Túr indul: 12:36 d. u. 5:10 d. u.

Szarvas érk: 1:22 " 5:56 "

Arad-Budapest.

601. gy. 603. sz. 605. sz.

Arad ind: 8:29 d. e. 11:18 d. e. 9:05 este.

Csaba érk: 9:20 " 12:50 " 10:50 "

" ind: 9:29 " 1:15 d. u. 11:65 éjjel

Mező-Túr érk: 10:29 " 2:42 " 12:49 "

" ind: 10:39 " 2:50 " 12:53 "

Szolnok érk: 11:15 c. 4:04 " 2:06 "

" ind: 11:22 " 4:15 " 2:21 "

Budapest érk: 1:20 d. u. 7:25 este 5:50 reggel

Budapest-Arad.

602. gy. 604. sz. 606. sz.

Budapest ind: 1:55 d. u. 8:10 d. e. 9:30 este

Szolnok érk: 3:53 " 11:04 " 12:35 éjjel

" ind: 4:02 " 11:14 " 1:05 "

Mező-túr érk: 4:47 " 12:17 " 2:06 "

" ind: 4:49 " 12:24 " 2:09 "

Csaba érk: 5:52 " 1:48 " 3:33 "

" ind: 5:57 " 2:13 " 3:53 "

Arad érk: 6:57 este 3:45 " 5:24 reggel.

HIRDETÉSEK.

Szarvason és vidékben szarvado.

10 méterre 1 kgr. 1 frt 50 kr.

Minden előbeni szint betakar.

Christoph Ferenc SZOBAPALLO-FENYLAKK

Teljesen kész, hogy a szobát a mázolás előtt használhatatlannak, mivel a kellemtelen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olaj stéknok és az olajtaknak sajátja, elkerültesse. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kéli maga végezze a mázolás. A palló minden tárgyat feltörölhető, anélkül, hogy olajzáró fényt. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymázt, sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olaj rostok föl is a pallót a egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolás s; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen) új pallóra és parketre mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfoltokkal már bemázolt egézon új pallóra való. Csak fényt ad, önméltova nem fűd el a szennyező.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzet méter, (két közepnagságu szobára való) 5 ft. 90 kr., vagy 9 1/2 márk.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A birtokosoknál tovább föl vizsgálják a cégre s a gyári jogyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokféle utánzózzak és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a céluk még nem feloldó minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.

Kapható Szarvason:
NYÁCSIK SOMA UTÓDÁNÁL.

HIRDETMÉNY.

A n. é. érdekelt közönség tudomására hozzuk, hogy Mezőtúr városban minden évben január 1-ső 2-ik május 1-ső 2-ik, augusztus 1-ső 2-ik, november 1-ső 2-ik napján tartandó országos vásár alkalmából a kirakó vásárra utazó közönség részére Szarvas-ig M.-túrig és vissza, az alábbi menetrendben külön személyvonat fog közlekedni.

Szarvasról indul reggel	7.07
Mező-túrra érk.	7.57
Mezőtúrról indul este	7.30
Szarvasra érk. este	8.16

Szarvas, 1892. okt. hóban

a tanács nevében:

Dancs Béla,
jegyző.

Tepliczky,
bíró.

HIRDETMÉNY.

A n. é. érdekelt közönség tudomására hozzuk, hogy Szarvas községben az ugynevert Lakácsi vásár f. október hó 19, 20-ik napján tartatik meg, továbbá, hogy minden évben február 24, 25. június 24, 25. október 19, 20, és december 21, 22-ik napján tartandó országos vásár alkalmából a kirakó vásárra utazó közönség részére Mezőtúrtól Szarvasig és vissza az alábbi menetrendben külön személyvonat fog közlekedni.

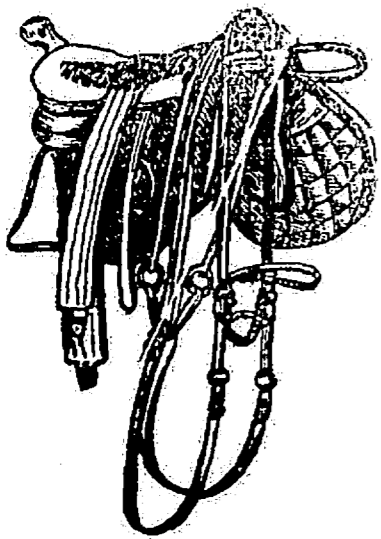
Mezőtúrról indul reggel	6.20
Szarvasra érk. este	7.06
Szarvasról indul este	8.17
Mezőtúrra érk. este	9.03

Szarvason, 1892 okt. hó 6-án.

a tanács nevében:

Dancs Béla,
jegyző

Tepliczky,
bíró,

Flechs Zsigmond
nyerges és kárpitos

Bécs, II. Mohrgasse 14 sz.

Ajánlja legsolidabb és legolcsóbb bevásárlási és kijavíttatási műhelyét és mindennemű

kocsi és kárpitos

munka elkészítésére vállalkozik.

Batárokat kárpitos áthuzattal finom és legjobb posztóbol csinosan kiállítva 60 frt. feljebb.

Legjutányosabb és legolcsóbb bevásárlási forrás, mindennemű

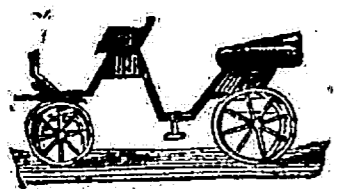
kárpitos munkáknak

diszítésére vállalkozik

Vidéki megrendelésekhez kívánatra munkáikat kész szolgálatra ki is küldheti.

Jó munka és izléses kivitelért garantíroz

Vidéki megrendeléseket leggyorsabban és legpontosabban eszközöl.

1-12

Ezennel közzhíré tétetik, hogy a liferálásokból kimaradt 3000 darab nagyszerű, ugynevezett,

„HUSZÁR” lópokrócz

gyors pénzszükség miatt a gyári áron alól adatik.

Ezen kitűnő pokróczok 190 cm. hosszúak és 120 cm. szélesek, színes csikokkal vannak ellátva

**vastag mint a deszka,
meleg mint a bunda.**

darabja	párja
1 frt 68 kr.	3 frt 30 kr.

finomabb urasági lópokróczok vastag meleg színes kivitelben

darabja 2 frt 50 kr.

Továbbá 1000 drb. finom meleg téli vastag **férfi polgár kabát** minden színben és nagyságban **CSAK 2 FORINT.**

Minden tárgy csak 95 kr.

1 bronz óra pontos szá-6 törülköző, erős szőbelyoású jól járó b.l.-vésű, méter hosszú felszerk-zettel	95 kr. hárított minőség 95 kr.
1 aranyszótt óralánc, 1 drb. fin abroz v. aszfinom tömör dísz-esz-tüiterítő, fehér v. szígelőccel	95 kr. nes kivitelben 95 kr.
1 hét negyed nagyságu 1 div kiállítású szép finom, meleg téli női színt kész nagy ügy-nagykendő rojtal 95 kr. terítő rojtokkal 95 kr.	
1 téli sapka, göndör se-2 drb szép nagy szalon-lyem asztrakán imitálti-gyertyatartó, fin. britt. oból bélelve,	95 kr. ezüst k vit. 95 kr.
12 drb. zsebkendő, fi-6 drb. evőkánál örökké nom színes segély meg- mint az ezüst maradant-lelő nagy k 95 kr. dő, Phöniefől 95 kr.	
1 drb selyem fejre való 6 drb. villa, örökké kendő minden szín. 95. mint az ezüst fehér ma-radandó, Phön. 95 kr.	
1 műtájték pipa, deb- roozeni, mákra, esikős 8 drb asztali kés, erős. Rákózei alakú 95 kr. tartós, avézt ponge ezüst-tős nyéllal 95 kr.	
1 valódi tájték szivar- szigaretta szipka hát- 12 drb. kávéskanál hu-sony tekban 95 kr. sonló 95 kr.	
6 pár férfi harisnya, mo 1 drb. levestedő nagy leg, téli, erős és tartós kanál 95 kr. minőségű 95 kr.	
1 női alsósoknya, me- 6 asztalkendő, fehér leg téli, diszkötésű ki-vagy színes kivitelben csikokkal 95 kr. kellő nagys. 95 kr.	

Megrendeléseket postaután- véttel vagy a pénz előleges be- küldése mellett eszközöl a

Bécsi áruház a „magyar koronához”

Wien, Margarethen, Rüdigerasse 19.

Valódi franczia és magyar

COGNAC

valamint gyógyhatású

Dalmát vörös bor,

legjutányosabban kapható

NYÁCSIK S UTÓDA

kereskedésében

Szarvason.

Máriazeili Gyomercseppek

nagyszórien hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általános ismeretes házi és népszor.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, teltség, savanyu felbőhögés, hasmenés, gyomorodás, felesleges nyálkává- lasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörés, székülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájánál, a menyinyiban ez a gyo- mortól származó, gyomortulorhelesnél ételökkel és italokkal, gillszíták, májba- jok és hámorholdaknál.

Émlített bajoknál a **Máriazeili gyomercseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizo- nyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használácl utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást figyelosen tessék megtek- teniti! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek bur- kolatán jól szalag van ragasztva a rezsitő aláírással (C. Brudy) és ezen szavakkal: „Valódságu bizonyítom.”

A Máriazeili gyomercseppek valódián kaphatók.

Szarvason: Bugyis Andor gyógyszerháza an.
Kunszentmártonban: Szilárdffi Károly, Körös- Ladányban: Jakó Jenő gyógyszerháza an.